

skrænke mig, indtil Andre, og navnlig den høit-
agtede Justitsminister, have udtalt sig.

Nyholm: Jeg skal tillade mig at anbefale det stillede Forslag. Efter min Stilling har jeg havt nogen Leilighed til at blive bekendt med de Forhold, hvortil dette Lovforslag sigter, og jeg kan med Sandhed bevidne, at ligesom Skudsmaal i Almindelighed eller dog meget hyppig — hvad enten det er godt eller slet — kun er temmelig lidt paalideligt og ikke giver den Betryggelse, som det skulde, saaledes afgive Skudsmaalene paa den anden Side desværre en altsfor rig Kilde til Forbrydelser, idet Personer, der have faaet flette Skudsmaal, enten nødes bort fra ærligt Erhverv og hengive sig til Betleri, Løsgænger, Ufødelighed eller endnu værre Ting, eller ogsaa fristes til at forfalste deres Skudsmaalsbog, altsaa til umiddelbart og directe at begaae en Forbrydelse, der ikke alene medfører alvorlig Straf, men som oftest er det første Skridt paa en Bane, der ender i Straffeanstalterne. Idet jeg altsaa mener, at Skudsmaalet ubetinget bør affaaffes, forekommer det mig tvivlsomt, om det er rigtigt istedetfor det at sætte de i Forslaget omtalte Ændrebøger; det er nemlig klart, at naar man af Ændrebogen kan see, at en Person kun har havt Tjeneste en kort Tid paa hvert Sted og hyppig har skiftet, da vil dette have selvsamme Indflydelse som et slet Skudsmaal, og Ulempen kommer altsaa igjen frem, om end i noget mildere Form. Det forekommer mig derfor at være det eneste Rigtige at affaaffe tvungne Skudsmaalsbøger og tvungne Tjenestebøger og derved befrie en heel Klasse af Medborgere for en Tvang, som ikke er tidsvarende og nyttig, men derimod skadelig. Det maa være tilstrækkeligt at lade Politiet nøiagtig kontrollere Tjenesteforandringer, hvortil det har Midler nok. Disse Bemærkninger skal jeg henstille til den ærede Forslagsstilleres Overveielse.

Madsen: Jeg kan ikke dele den ærede sidste Talers Mening om Ændrebøgerne, men

jeg vil paa den anden Side henstille til den ærede Forslagsstiller, om det ikke er nødvendigt i denne Lov at indføre en Bestemmelse om, hvem der skal ansees for Ænde. Jeg vil endogsaa gaae videre med Hensyn til disse Bøger, idet jeg antager det for nødvendigt, at Alle, baade Mænd og Qvinder, naar de have opnaaet 15 Mars Alderen, skulle anskaffe sig en saadan Bog. Forsaavidt jeg omtalte, at det var nødvendigt, at det blev skarpt betegnet, hvem der skal henregnes til Ænde, da sigtede jeg til, at der ved forskjellige Leiligheder, f. Ex. ved Forsættelsen af Valglisten, mange Gange er tvivlsomt, hvem der skal kaldes Ænde, og hvem ikke, saaledes naar Sønner opholde sig hos deres Forældre, efterat de ere blevne fuldmændige, og paa den anden Side, idet jeg omtalte, at det var nødvendigt, at Alle og Enhver havde en saadan Bog, sigtede jeg til, at det ikke saa sjældent indtræffer, at ikke alene Communen, men ogsaa Politiet ikke skarpt nok kan kontrollere enkelte Personers Opholdssted, f. Ex. i det Tilfælde, naar uægte Børns Fædre fjerne sig fra det Opholdssted, hvor deres Børn ere hjemmehørende, idet vedkommende Forstanderskab, som da maa tage Børnene under Forsørgelse, ofte derved kommer i den uheldige Stilling, at det ikke kan opdage, hvor den paagjældende Fader opholder sig. Idet jeg af den Grund kunde ønske, at der var en Tvang til at holde en saadan Bog, og at der holdes skarp Control, hvergang der skeer en Flytning, og ligeledes at dette endogsaa udstrækkes udover Ændeforholdet, vil jeg tillade mig at anbefale Forslagets Overgang til anden Behandling.

Justitsministeren: Jeg troer heller ikke, at der kan være noget Bæsfentligt til Hinder for Lovudfaafets Antagelse, men det forekommer mig dog at være mindre naturligt, at det, man vil opnaae, ikke tilveiebringes paa den langt simplere Maade, at man i den paagjældende Ændelov, der jo kun er faa Aar gammel, ved en passende Tilføining gjorde Sagen til en frivillig, thi det synes dog una-